

Dom och vi

Medlemsverket i år är speciellt på en mängd olika vis. Det är en bild av ett ord, ett faksimil av ett verk Cecilia Edefalk gjorde 1983. Det är både ett helt och hållet distinkt Edefalk-verk men också inte. Det är måleri men också något som efterliknar ett tryckt byråkratiskt anslag, en information om ingenting, en skylt. Andra verk av Edefalk som har haft med ord att göra har varit nedskrivna samtal med döda konstnärer men samtalen har inte bevarats på en panna, bara i en bok eller text. Ordet alla medlemmar får är *DOM* och dom är alla ni. Edefalk har i sina måleriserier arbetat med repetition, med måleriska omtagningar och här är det en annan upprepning: hon fick ordet *DOM* till sig, hörde det inom sig och skrev ner det och målade av ordet. Hon hörde många olika ord, säkert hundra olika, och samlade dessa på små papperslappar men målade bara ett litet antal. Varför målade hon till exempel *DOM*, *SOVJET* och *CHARK* men inte barn, aga och skam? Sánt vet man inte.

Målningen som Medlemsverket är en exakt återgiven kopia av har levt i 43 år nu och har en sliten yta, chippade hörn och märken. Det är som att det har levt ett hårt liv i väntan på att återigen få höras och synas. Edefalk visste inte 1983 att *DOM* skulle hamna hos er.

När jag besökte Edefalks ateljé i september hade hon hittat alla små papperslappar med alla ord hon skrev ner i ateljén på Konsthögskolan! Saker hon inte mindes fanns plötsligt där i fysisk form. På en lapp hade hon försökt beskriva vad det var hon gjorde med ordsamlingen: "Idén var att blotta vår åsiktsförändring genom att se vilken klang som uppstår vid åsynen av ett ord".

Några ord om ord i konsten

Det har funnits många textbaserade konstnärer med en uttalad politisk agenda, de kanske kändaste är de amerikanska konstnärerna Jenny Holzer och Barbara Kruger. De tillhör en väldigt postmodern era i New York. Före dess på 1960-talet fanns popkonsten med sina Brilloboxar och lågkulturella referenser och reklamflirtande verk. Det var ord med utropstecken efter, både bildligt och bokstavligt.

När Edefalk 1983 skrev *Sovjet* kunde det säkerligen tolkas som något politiskt men det var också bara ett ord, en form: Sovjet. En annan konstnär känd för sina ord på duk, Ed Ruscha (f.1937), sa om sina målningar med ord man förknippar med Kalifornien: (...) like the idea of sunset, not only just the sunset, but the word "sunset." I find that the pictorial look of something almost always stays close to the word that represents it, such as "sunset," "desert," "beach," and then you can keep moving on and on. Pretty soon you've pretty well described Los Angeles."

Men det är ju helt och hållet personligt vad man tycker ett ord ser ut som. Det är kul att tänka på om själva ordet *desert* också tycks tala om/visa hur en öken ser ut. Ord är märkliga formler.

On Kawara (f.1932, d.2014) som annars mest är känd för sina datumverk (Han målade nästan 3000 målningar med dagens datum på. Den första målades 1966) målade 1965 en ordverkstriptyk: *One Thing 1965 Viet-nam*. Varför han valde att sätta ett streck mellan Viet och nam vet jag inte. Handlade det om att det var krig i landet med två olika sidor? Han målade flera ordverk men tycks ha destruerat resten. På en bild från Kawaras ateljé 1965 kan man se målningar med orden: *Moonstone* och *Untitled*.

Ed Ruscha målade ibland också av det han hade textat i samma verk, ett känt exempel är verket *Actual size* från 1962 där målningen består av en övre del där det står SPAM och en undre del där en avmålade burk med spam flyger över bildytan med eldslågor sprutandes, som en raket av konserverat kött.

Edefalk gör ingenting med sin bild. Förutom att textandet ändå gett upphov till ett måleri, inuti ordets kropp.

Text: Sara Walker

Foto: Björn Strömfeldt/Konstakademien

Medlemsverket:

Medlemsverket är ett nygammal idé som SAK plockade upp på nytt 2024 och fortsätter med 2025. En konstnär gör ett verk i samma upplaga som antal medlemmar. Alla medlemmar är vinnare!

Release för medlemsverket i samarbete med galleriet Antics 21 november. Utställning på Antics 21 november - 20 december med konstnärssamtal.

[Medlemsverket](#)

[Galleri Antics](#)